

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DKK1-422/10/14/ES

Warszawa, dnia 31 grudnia 2014 r.

DECYZJA nr DKK – 174/2014

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Albemarle Corporation z siedzibą w Baton Rouge (USA) oraz Israel Chemicals Limited z siedzibą w Tel Awiwie (Izrael) **wyduje zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na utworzeniu przez Albemarle Corporation z siedzibą w Baton Rouge (USA) oraz Israel Chemicals Limited z siedzibą w Tel Awiwie (Izrael) wspólnego przedsiębiorcy, na zasadach określonych we wniosku.

Uzasadnienie

W dniu 7 listopada 2014 r. wpłynęło do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej także „Prezes Urzędu” lub „organ antymonopolowy”) zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na utworzeniu przez Albemarle Corporation z siedzibą w Baton Rouge (USA), dalej także „Albemarle”, oraz Israel Chemicals Limited z siedzibą w Tel Awiwie (Izrael), dalej także „ICL” (łącznie „Zgłaszający”), wspólnego przedsiębiorcy, dalej także „JV”.

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki, uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej „ustawa o ochronie konkurencji”, przy czym łączny obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w tym

okresie przekroczył równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 tej ustawy,

- utworzenie wspólnego przedsiębiorcy jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ww. ustawy, powodująca wyłączenie obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji,

zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w tej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), organ antymonopolowy zawiadomił Albemarle i ICL pismem z dnia 26 listopada 2014 r.

Uczestnicy koncentracji

1) Albemarle – aktywny uczestnik koncentracji – jest spółką publiczną notowaną na giełdzie w Nowym Jorku, a żaden z akcjonariuszy nie posiada więcej niż 10 % jej akcji. Albemarle jest spółką holdingową dla wielu spółek zależnych na całym świecie. Grupa Albemarle prowadzi globalną działalność w zakresie produkcji i sprzedaży zaawansowanych produktów chemicznych specjalnego przeznaczenia w dwóch głównych obszarach, obejmujących:

- chemię specjalistyczną, tj. substancje opóźniające palenie oparte na bromie, fosforach i innych minerałach, wykorzystywane w budownictwie, sektorze motoryzacyjnym i w sprzęcie elektronicznym,
- katalizatory dla rafinerii, przemysłu petrochemicznego i elektronicznego oraz serwis techniczny, nadzór i rozwiązania technologiczne w związku ze sprzedawanymi katalizatorami.

Główne zakłady produkcyjne Albemarle znajdują się w USA i w Jordanii. Albemarle posiada ponadto globalną sieć jednostek produkcyjnych, marketingowych i sprzedażowych, w tym na terenie USA, Niemiec, Francji, Holandii, Arabii Saudyjskiej, Jordanii, Japonii, Korei Południowej, Chin i Brazylii.

Grupa Albemarle nie posiada w Polsce żadnej spółki zależnej ani oddziału, ale prowadzi tu sprzedaż m.in. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 1 załącznika do decyzji)*.

2) ICL – aktywny uczestnik koncentracji – jest spółką publiczną notowaną na giełdzie w Tel Awiwie i Nowym Jorku. Największym akcjonariuszem posiadającym ok. 46,18 % ICL

jest Israel Corporation Ltd z siedzibą w Tel Awiwie, która jest również spółką notowaną na giełdzie w Tel Awiwie. Pozostałe akcje ICL należą do PotashCorp Agricultural Society Ltd (ok. 13,85 %) oraz innych drobnych inwestorów publicznych i prywatnych (łącznie ok. 39,97 %). Israel Corporation Ltd jest kontrolowana przez spółki należące do osoby prywatnej - ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 2 załącznika do decyzji)***

Israel Corporation Ltd jest spółką holdingową, która oprócz ICL posiada spółki działające w sektorze energetycznym, transportowym i spedycyjnym.

ICL poprzez swoje spółki zależne prowadzi międzynarodową działalność w zakresie produkcji i sprzedaży nawozów oraz specjalistycznej chemii przemysłowej. ICL posiada kopalnie bromu zlokalizowane w okolicy Morza Martwego oraz zakłady produkujące m.in. substancje opóźniające palenie oparte na fosforze i bromie, a także inne związki chemiczne wykorzystywane w przemyśle elektronicznym, budowlanym, gazowym, naftowym i motoryzacyjnym, produkty w postaci mieszanek przypraw do żywności oraz dodatków funkcjonalnych opartych na fosforze.

Główne zakłady produkcyjne i marketingowe Grupy ICL znajdują się w USA, Izraelu, Niemczech, Francji, Austrii, Holandii, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Chinach, Argentynie, Brazylii, Meksyku, Australii oraz Irlandii.

Na terytorium Polski Grupa ICL prowadzi działalność za pośrednictwem ICL Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz innych spółek z Grupy ICL z siedzibami w UE. Działalność na terytorium Polski obejmuje w szczególności sprzedaż nawozów, komponentów do żywności oraz chemii specjalistycznej, w tym substancji opóźniających palenie, dla przemysłu papierniczego, uzdatniania wody, oczyszczania instalacji przemysłowych.

3) Wspólny przedsiębiorca – pasywny uczestnik koncentracji – będzie przedsiębiorcą wspólnie kontrolowanym przez Albemarle i ICL. Przedmiotem działalności JV będzie organizowanie, koordynowanie i nadzór nad produkcją i dostawą substancji FR63 (substancja opóźniająca palenie na bazie bromu) na rzecz spółek z Grupy Albemarle i Grupy ICL. W ramach JV działać będą dwie fabryki produkujące FR63 - jedna w Holandii z potencjałem wytwórczym ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 3 załącznika do decyzji)*** (obecnie należy do ICL i prowadzi już produkcję tej substancji), druga w Izraelu, ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 4 załącznika do decyzji)***.

Jak wskazali Zgłaszający, sprzedaż i wycena FR63 będą prowadzone niezależnie. Zasady ładu korporacyjnego wprowadzone w JV mają za zadanie przeciwdziałać

jakiegokolwiek niedozwolonej wymianie poufnych informacji pomiędzy Albemarle i ICL oraz utrzymać autonomię działań marketingowych i operacyjnych jako niezależnych podmiotów na rynku. W szczególności:

(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 5 załącznika do decyzji).

Przyczyny i zakres koncentracji

Zgłoszona koncentracja dotyczy utworzenia wspólnego przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy antymonopolowej. JV zostanie utworzone zgodnie z postanowieniami umowy zawartej w dniu 28 sierpnia 2014 r. pomiędzy dwiema spółkami zależnymi Albemarle, tj. Albemarle Netherlands B.V. i Albemarle Netherlands Holdings B.V. (obie z siedzibą w Holandii) oraz spółkami Bromine Compounds Ltd (pośrednio zależna od ICL) i jej spółką zależną Tetrabrom Technologies Ltd (obie z siedzibą w Izraelu) oraz spółką powiązaną, tj. ICL-IP Terneuzen B.V. z siedzibą w Holandii.

Wspólną kontrolę nad JV ostatecznie sprawować będzie Albemarle i ICL.

Przedmiotem działalności JV będzie organizowanie, koordynowanie i nadzór nad produkcją i dostawą na rzecz spółek z Grupy Albemarle i Grupy ICL substancji FR63, która będzie wytwarzana w oparciu o umowy licencyjne zawarte przez Albemarle i ICL z Dow Global Technologies LLC z USA (dalej jako „Dow”).

Jak wskazali Zgłaszający, utworzenie JV wiąże się z koniecznością poniesienia wysokich nakładów na budowę i rozwój linii produkcyjnych, odpowiedniej technologii produkcji oraz utrzymaniem finansowania przedsięwzięcia.

Z perspektywy Albemarle utworzenie JV jest jedyną ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 6 załącznika do decyzji).***

Z punktu widzenia ICL, JV z Albemarle umożliwi ICL optymalizację ryzyka finansowego budowy nowej fabryki FR63 w celu spełnienia wymogów Dow, ustalonych w umowie licencyjnej na produkcję tej substancji, na którą popyt nie został jeszcze ukształtowany i zależy w dużej mierze od decyzji regulacyjnych m.in. Europejskiej Agencji ds. Chemikaliów (dalej również „EACH”).

W opinii Albemarle i ICL ponoszenie znacznych nakładów inwestycyjnych przez każdego z nich oddzielnie w chwili obecnej, gdy zapotrzebowanie na FR63 nie zostało jeszcze ustalone, jest ryzykownym przedsięwzięciem.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy *antymonopolowej* przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, uznawane są przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 134, poz. 937), organ antymonopolowy uznał, iż:

- a) w niniejszej sprawie rynkiem właściwym, na który przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest światowy rynek środków opóźniających palenie opartych na bromie do użycia w EPS i XPS.**

Zgodnie z definicją zawartą w ww. rozporządzeniu rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20 %.

Jak już wyżej wspomniano wspólny przedsiębiorca będzie prowadził działalność w zakresie organizowania, koordynowania i nadzoru nad produkcją i dostawą substancji FR63 na rzecz spółek z Grupy Albemarle i Grupy ICL.

FR63 to nowej generacji kopolimerowa blokowa styren-butadienowa substancja opóźniająca palenie oparta na bromie, należąca do szerokiego rynku środków opóźniających palenie.

Środki opóźniające palenie są stosowane w celu poprawienia bezpieczeństwa produktów, poprzez zapobieganie lub zmniejszanie palności materiałów. Mogą być mieszane

lub używane jako dodatek do różnych materiałów, takich jak plastik, tkaniny lub drewno. W zależności od związków chemicznych użytych do ich produkcji można wyróżnić kilka klas tych środków, a mianowicie:

- środki mineralne – ta kategoria obejmuje wodorotlenek glinu (ATH), który jest najpowszechniejszym środkiem używanym na świecie (ok. 1/3 rynku globalnego) i znajduje głównie zastosowanie w polichlorkach winylu, polipropylenie i polietylenie,
- środki oparte na bromie (drugi na świecie pod względem zastosowania),
- chlorowane węglowodory (trzeci pod względem zastosowania na świecie) używany głównie w polichlorkach winylu, w wyrobach z gumy oraz w połączeniu z trójtlenkiem antymonu (ATO) w polietylenie, nienasyconym poliestrze i polichloroku winylu,
- środki oparte na fosforze – używane w polimerach, farbách, powłokach, tekstyliach i płynach hydraulicznych.

Poszczególne środki opóźniające palenie mogą mieć różne zastosowanie. Decyduje o tym związek chemiczny wykorzystany do ich produkcji oraz materiał, do którego takie środki są dodawane. Różny skład chemiczny tych środków nadaje różne właściwości produktom lub związkom, do których są one dodawane. W związku z powyższym poszczególne środki opóźniające palenie z punktu widzenia ich nabywców nie zawsze mogą być stosowane zamiennie. Jak wskazali uczestnicy koncentracji, JV będzie aktywne jedynie w zakresie środków opóźniających palenie opartych na bromie do zastosowań w produkcji styropianu - polistyrenu ekspandowanego, zwanego dalej „EPS”, i polistyrenów ekstrudowanych, zwanych dalej „XPS”, tj. polistyrenowych pianek i materiałów izolacyjnych.

Obecnie podstawowym związkiem chemicznym wykorzystywanym w przemyśle budowlanym do produkcji EPS i XPS jest hexabromocyklodekan, zwany dalej „HBCD”. Jak wskazali Zgłaszający, w 2013 r. na rynku polskim (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 7 załącznika do decyzji*) % środków opóźniających palenie opartych na bromie do użycia w EPS i XPS wytwarzanych było w oparciu o HBCD, a reszta w oparciu o FR63. Na świecie proporcja ta wynosiła (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 8 załącznika do decyzji*) % dla HBCD, (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 9 załącznika do decyzji*) % dla FR63 i (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 10 załącznika do decyzji*) % dla produktu zwanego „SR130”. Ze względu na duże zagrożenie dla środowiska, jakie stwarza HBCD, produkt ten jest stopniowo wycofywany z produkcji bądź też takie wycofanie jest rozważane. Jak wskazali Zgłaszający, w EOG produkt ten został umieszczony w Aneksie XIV Rozporządzenia

Parlamentu Europejskiego i Rady 1907/2006 REACH i jeżeli Europejska Agencja ds. Chemikaliów nie zdecyduje inaczej, substancja ta zostanie wyłączona z użycia na obszarze EOG od sierpnia 2015 r. Również w innych rejonach świata są podejmowane działania, aby zakazać wykorzystania HBCD w produkcji. W szczególności taki zakaz ma wejść w życie w Japonii do końca 2014 r., a klienci w tym regionie już przestawili się na produkty substytucyjne, które są obecnie testowane. Według wiedzy uczestników koncentracji, jeden z większych klientów, który do tej pory nabywał HBCD, tj. BASF, swoje linie produkcyjne XPS przestawił całkowicie na FR63 i ogłosił, że do końca 2014 r. na terytorium EOG zamierza produkować XPS i EPS w oparciu o FR63. Również wielu producentów prowadzi prace nad produktami substytucyjnymi, z których część jest w fazie testów, a niektóre są już sprzedawane na rynku. Jednym z nich jest FR63, który został opatentowany przez Dow Global Technologies LLC (USA), dalej jako „Dow”.

FR63, którego produkcja będzie przedmiotem działalności JV, będzie wytwarzany w oparciu o umowy licencyjne zawarte w 2012 r. przez Albemarle i ICL z Dow. Jak wskazali Zgłaszający, licencja przyznana Albemarle jest ostatnią licencją, jakiej Dow zamierza udzielić na komercyjne wykorzystanie FR63. Umowy licencyjne z Dow nakładają na Albemarle i ICL **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 11 załącznika do decyzji)**.

Oprócz Albemarle i ICL jedynie amerykańska firma Chemtura Corporation, dalej jako „Chemtura”, uzyskała licencję na produkcję i sprzedaż tej substancji. Przedsiębiorca ten sprzedaje już komercyjne ilości FR63. Również ICL uzyskał aprobatę Dow i rozpoczął produkcję tej substancji. Albemarle **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 12 załącznika do decyzji)**.

W chwili obecnej na rynku światowym jest tylko dwóch producentów FR63, tj. Chemtura i ICL. Według Zgłaszających, poza FR63 obecnie dostępne są przynajmniej cztery inne konkurencyjne rozwiązania, które mogą być używane w EPS i XPS zamiast HBCD, a mianowicie:

- Pyroguard SR130 produkowany przez Dai-ichi Kogyo Seiyaku Co., Ltd. (Japonia) – który przeszedł już komercyjne testy i jest dostępny w komercyjnych ilościach w Japonii. Niewielkie ilości tego produktu zostały już rozdystrybuowane w EOG, a w większych ilościach będzie on dostępny po uzyskaniu rejestracji zgodnie z dyrektywą REACH (obecna rejestracja zezwala na sprzedaż do 100 ton, ale wg Zgłaszających producent wystąpił już o rozszerzenie rejestracji),

- PE68/FR720 (Tetrabromobisphenol A, 2,3-dibromopropanol) – opracowany przez Chemturę, produkowany i sprzedawany głównie przez chińskich producentów oraz ICL, obecnie stosowany w innych aplikacjach niż EPS i XPS,
- BPS (polistyren bromowany) – produkowany głównie przez podmioty chińskie,
- AKZO-930 – produkt będący w fazie testów przez AkzoNobel i Evonik.

Zdaniem Zgłaszających ww. środki opóźniające palenie oparte na bromie do użycia w EPS i XPS posiadają takie same właściwości i ze względu na ich skład mają takie samo zastosowanie. Tym samym należą do jednego rynku właściwego w aspekcie produktowym.

Mając powyższe na uwadze przyjęto, że właściwym rynkiem produktowym istotnym z punktu widzenia niniejszej koncentracji jest rynek środków opóźniających palenie opartych na bromie do użycia w EPS i XPS (przedmiot działalności JV oraz Albemarle i ICL), obejmujący środki opóźniające palenie wyprodukowane na bazie HBCD oraz FR63 i SR130¹.

Podkreślić w tym miejscu należy, że JV będzie produkować i dostarczać FR63 wyłącznie do spółek zależnych Albemarle i ICL, które będą prowadziły odrębną sprzedaż FR63 wyprodukowanego przez JV do klientów. JV nie będzie samodzielnie sprzedawać (wprowadzać do obrotu) FR63, zatem rynek sprzedaży tej substancji będzie rynkiem wspólnym jedynie dla Albemarle i ICL.

W aspekcie geograficznym rynek środków opóźniających palenie do użycia w EPS i XPS ma wymiar światowy. Globalny charakter obrotu tymi środkami wynika z tego, że mogą być one transportowane bez większych przeszkód na duże odległości od miejsca ich produkcji, przy czym brak jest jakichkolwiek barier logistycznych związanych z ich transportem. Również koszt transportu nie jest wysoki i nie przekracza, wg uczestników koncentracji, ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 13 załącznika do decyzji)* % ceny produktu końcowego. HBCD, będący jak do tej pory podstawowym związkiem chemicznym wykorzystywanym przy produkcji środków opóźniających palenie opartych na bromie do użycia w EPS i XPS jest sprzedawany globalnie, np. Chemtura produkuje HBCD w USA i sprzedaje tę substancję na obszar EOG. Na globalny wymiar tego rynku wskazuje również działalność producentów chińskich, którzy dostarczają HBCD do EOG. Podobnie jest z FR63,

---

¹ Zgodnie z informacją przekazaną przez uczestników koncentracji w 2012 r. produkt SR130 nie był w żadnych istotnych ilościach sprzedawany w EOG.

który może być transportowany na duże odległości bez żadnych dodatkowych obciążeń czy taryf.

W przypadku środków opóźniających palenie opartych na bromie do wykorzystania w EPS i XPS światowe zdolności produkcyjne wszystkich wytwórców oceniane są na ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 14 załącznika do decyzji)** ton/rok i obejmują w większości HBCD, zaś zapotrzebowanie jest szacowane na ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 15 załącznika do decyzji)** ton. Zdolności produkcyjne Albemarle wynoszą **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 16 załącznika do decyzji)** ton i wykorzystywane są w ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 17 załącznika do decyzji)** % (spółka produkcyjna Albemarle znajduje się w USA), a zdolności produkcyjne ICL wynoszą **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 18 załącznika do decyzji)** ton i wykorzystane są w ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 19 załącznika do decyzji)** %.

W ocenie zgłaszających globalne zdolności produkcyjne rynku w zakresie FR63 wynoszą ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 20 załącznika do decyzji)** ton, z tego ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 21 załącznika do decyzji)** przypada na amerykańską spółkę Chemtura. Po rozpoczęciu działalności fabryki w Izraelu, **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 22 załącznika do decyzji)**, globalne zdolności produkcyjne w zakresie tej substancji wzrosną do ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 23 załącznika do decyzji)** ton.

Wielkość (w ujęciu ilościowym) globalnego rynku substancji opóźniających palenie opartych na bromie do użycia EPS i XPS wynosi ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 24 załącznika do decyzji)** ton, natomiast w Polsce jest to ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 25 załącznika do decyzji)** ton.

Jak wynika ze zgłoszenia obecnie zarówno Albemarle, jak i ICL są zaangażowane w produkcję i sprzedaż HBCD. Dodatkowo ICL już wytwarza FR63 w fabryce w Holandii, **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 26 załącznika do decyzji)**.

Szacunkowe udziały Albemarle i ICL w rynku sprzedaży środków opóźniających palenie opartych na bromie (obejmujących HBCD, FR63 i SR130) w 2013 r. na świecie wyniosły odpowiednio ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 27 załącznika do decyzji)** % i ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 28 załącznika do decyzji)** %, tak więc ich łączne udziały wyniosły ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 29 załącznika do decyzji)** %.

Głównym konkurentem Albemarle i ICL na rynku globalnym jest Chemtura z udziałem na poziomie ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 30 załącznika do decyzji)* %. Znaczącym konkurentem pozostają również producenci chińscy i z innych krajów azjatyckich, do których w 2013 r. należało ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 31 załącznika do decyzji)* % tego rynku.

W Polsce w 2013 r. udział ICL kształtował się na poziomie ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 32 załącznika do decyzji)* %, zaś Albemarle *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 33 załącznika do decyzji)*. Jedynym konkurentem *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 34 załącznika do decyzji)* była Chemtura z udziałem na poziomie ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 35 załącznika do decyzji)* %. Wskazać w tym miejscu należy, że w Polsce nie ma producentów tych środków i całkowite zapotrzebowanie na te produkty jest pokrywane przez substancje importowane.

b) w przedmiotowej sprawie koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym na globalny rynek dostaw bromu

Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:

- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
- jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30 %, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca–odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

Albemarle i ICL są producentami i dostawcami bromu, który jest surowcem do wytwarzania różnorodnych związków na niższych szczeblach produkcji. Brom jest także głównym surowcem do produkcji środków opóźniających palenie opartych na bromie, w tym również używanych w EPS i XPS. Albemarle posiada zakłady produkcyjne bromu w USA i Jordanii, natomiast ICL w Izraelu.

Aktualnie pomiędzy Albemarle i ICL *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 36 załącznika do decyzji)*.

Z uwagi na fakt, iż Albemarle i ICL będą dostarczać do JV brom na potrzeby produkcji FR63, rynek dostaw bromu należy uznać za rynek, na którym pomiędzy uczestnikami koncentracji i JV wystąpią powiązania typu dostawca-odbiorca.

Nadmienić w tym miejscu należy, że dostawy bromu do JV na potrzeby produkcji FR63 będą przez Albemarle i ICL prowadzone niezależnie. Każda z tych spółek będzie **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 37 załącznika do decyzji)**.

W przypadku dostaw bromu do JV trudno również mówić o klasycznej relacji typu dostawca-odbiorca, a także kolejnych szczeblach obrotu, na których będą działać uczestnicy koncentracji. Albemarle i ICL będący producentami bromu (niższy szczebel obrotu) będą go dostarczać do JV, które jednakże nie będzie działać na kolejnym szczeblu obrotu (tj. na rynku sprzedaży).

Brak jest również racjonalnego uzasadnienia dla rozpatrywania pozycji rynkowej Albemarle i ICL na rynku dostaw bromu łącznie w kontekście przyszłej działalności JV. Brom będzie dostarczany przez Albemarle i ICL niezależnie, zgodnie z **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 38 załącznika do decyzji)**.

W aspekcie geograficznym rynek produkcji i dostaw bromu jest w ocenie uczestników koncentracji rynkiem globalnym, gdyż dostawcy bromu prowadzą działalność globalną, a handel tym surowcem nie jest ograniczony żadnymi barierami. Z wyjątkiem typowych w niektórych krajach opłat celnych i podatkowych, brak jest innych barier prawnych i regulacyjnych, które utrudniałyby międzynarodowe dostawy bromu.

Jak wynika ze zgłoszenia udział ICL i Albemarle w światowym rynku dostaw bromu wyniósł odpowiednio ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 39 załącznika do decyzji)** % i ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 40 załącznika do decyzji)** %.

W chwili obecnej uczestnicy koncentracji nie są w stanie przewidzieć, jak będzie się kształtował zapotrzebowanie JV na brom, bowiem zależy to od popytu na FR63, który nie został jeszcze ukształtowany. Nie jest zatem możliwe precyzyjne wskazanie, jak dostawy bromu do produkcji FR63 przez JV wpłyną na dotychczasową pozycję Albemarle i ICL na rynku dostaw bromu.

W niniejszej koncentracji jedynie łączny udział Albemarle i ICL w globalnym rynku dostaw bromu przekracza nieznacznie próg 30 %, ale na rynku tym dominują producenci chińscy z łącznym udziałem na poziomie ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 41 załącznika do decyzji)** %.

c) przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu w układzie konglomeratowym

W niniejszej sprawie nie występują rynki produktowe, na których którykolwiek z uczestników koncentracji posiada więcej niż 40 % udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Ocena skutków koncentracji

Przepis art. 18 ustawy *o ochronie konkurencji* stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę, w drodze decyzji, na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, przy czym zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwi mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię powstania lub umocnienia pozycji dominującej i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powyższe oznacza, że koncentracja jest dopuszczalna wówczas, gdy nie zakłóca skutecznej konkurencji na rynku właściwym, w szczególności w wyniku powstania lub umocnienia pozycji dominującej.

Jak wynika z przedstawionej powyżej analizy rynków właściwych, przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na światowy rynek substancji opóźniających palenie opartych na bromie do użycia w EPS i XPS. Łączny udział uczestników koncentracji w rynku właściwym, na którym występuje horyzontalna styczność ich działalności z działalnością JV, tj. w rynku środków opóźniających palenie opartych na bromie do użycia w EPS i XPS, bez względu na jego geograficzny wymiar, przekracza aktualnie próg 20 %. W wymiarze globalnym w 2013 r. ich udział wynosił ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 42 załącznika do decyzji)* %, a w Polsce ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 43 załącznika do decyzji)* %. Wskazać w tym miejscu należy, że aktualnie na świecie ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 44 załącznika do decyzji)* % środków opóźniających palenie opartych na bromie używanych w EPS i XPS zostało wyprodukowanych w oparciu o HBCD, *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 45 załącznika do decyzji)* % w oparciu o FR63 i ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 46 załącznika do decyzji)* % w oparciu o SR130. W Polsce proporcje te wyniosły odpowiednio *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 47 załącznika do decyzji)* %. Udział FR63, który jest produktem substytucyjnym dla HBCD, jest stosunkowo niewielki. Rynek tych środków cechuje się obecnie dużą niestabilnością, a jego dalszy rozwój zależy od decyzji regulatorów środowiskowych, takich jak Europejska Agencja ds. Chemikaliów. Na obecnym etapie zapotrzebowanie na FR63 jest trudne do oszacowania. Oprócz FR63 trwają również prace nad innymi substytutami HBCD, takimi jak np. SR130, PE68/FR720 i BPS.

Aktualna pozycja rynkowa Albemarle i ICL na rynku ww. substancji wynika z ich *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 48 załącznika do decyzji)* pozycji na rynku HBCD, którego stosowanie w najbliższej przyszłości będzie ograniczane lub zostanie zakazane. Utworzenie JV umożliwi pojawienie się na rynku FR63 trzeciego producenta FR63, tj. Albemarle, który będzie sprzedawać ten produkt w konkurencji do ICL. W przypadku nieutworzenia JV nabywcy FR63 do użycia w EPS i XPS będą mieli do wyboru jego dostawy wyłącznie od dwóch producentów, tj. ICL i Chemtury. Dow nie zamierza udzielać dalszych licencji na FR63, a Albemarle *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 49 załącznika do decyzji)*.

W chwili obecnej trudno przewidzieć, jak utworzenie JV wpłynie na pozycję rynkową Albemarle i ICL w przyszłości. Wynika to z faktu, że na obecnym etapie rozwoju rynku nie jest możliwe do przewidzenia, który z substytutów HBCD zyska uznanie klientów. W ocenie organu antymonopolowego w rzeczywistości utworzenie JV nie spowoduje żadnych istotnych zmian w relacjach pomiędzy Albemarle i ICL, które w zakresie sprzedaży substancji opóźniających palenie opartych na bromie do użycia w EPS i XPS nadal będą konkurować

między sobą o klientów. Utrzymają bowiem oddzielne oddziały sprzedaży i marketingu. Ponadto wszystkie podmioty, które dotychczas produkowały i sprzedawały HBCD i inne substytucyjne produkty po utworzeniu JV będą nadal zaspokajać zapotrzebowanie rynku.

Zgłaszający przewidują, że jeżeli zezwolenie na dalsze czasowe używanie HBCD nie zostanie wydane to zapotrzebowanie na FR63 gwałtownie wzrośnie. Jeśli natomiast takie zezwolenie zostanie utrzymane, producenci EPS i XPS będą mieli możliwość zaopatrywania się w HBCD lub jego substytuty, w tym FR63, od Chemtura, ICL, Albemarle i wielu chińskich producentów. Zatem utworzenie JV nie spowoduje istotnego ograniczenia na rynku dostaw tych substancji.

Przedmiotowa koncentracja wywiera również wpływ w układzie wertykalnym na światowy rynek dostaw bromu. Zarówno Albemarle, jak i ICL są dostawcami bromu, a ich łączny udział w dostawach na poziomie globalnym przekroczył w 2013 r. nieznacznie próg 30 %. Podkreślić jednakże należy, iż obaj uczestnicy koncentracji spotykają się na tym rynku z istotną konkurencją ze strony producentów chińskich i innych azjatyckich. W ocenie organu antymonopolowego relacje wertykalne, jakie zaistnieją pomiędzy uczestnikami koncentracji i JV nie zmieniają struktury globalnego rynku dostaw bromu.

Struktura i zasady funkcjonowania JV gwarantują utrzymanie konkurencji pomiędzy Albemarle i ICL w zakresie sprzedaży środków opóźniających palenie opartych na bromie do użycia w EPS i XPS, jak również w zakresie dostaw bromu. JV będzie prowadziło produkcję i dostawy FR63 wyłącznie na rzecz każdego z tych przedsiębiorców, ale nie będzie wprowadzało tych substancji do obrotu. Natomiast Albemarle i ICL zachowają niezależność i odrębność w zakresie sprzedaży i marketingu i będą nadal konkurować między sobą o klientów.

W ocenie organu antymonopolowego nie ma podstaw do uznania, że koncentracja doprowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji na światowym rynku środków opóźniających palenie do użycia w EPS i XPS, w szczególności zaś, że doprowadzi do zamknięcia rynku dla dotychczasowych odbiorców tych środków. Nie ograniczy również konkurencji na globalnym rynku dostaw bromu, na którym działa wielu jego producentów i dostawców.

W niniejszej koncentracji nie występują rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym.

Mając powyższe na uwadze organ antymonopolowy uznał, iż zamierzona koncentracja spełnia kryteria wskazane w art. 18 ustawy *o ochronie konkurencji*, bowiem w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku.

W związku z powyższym orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji oraz art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 101 ze zm.), od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

*Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów*
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Kontroli Koncentracji
Danuta Gruszczyńska

Otrzymują:

1. Albemarle Corporation, USA
2. Israel Chemicals Limited, Izrael

decyzja z załącznikiem